

DET ØKOLOGISKE RÅD
FREMTIDENS MILJØ SKABES I DAG

Miljø- og Planlægningsudvalget
MPU alm. del - Bilag 232
Offentligt

Til
Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Folketinget
Christiansborg
1218 København K

30. januar 2006.

Det Økologiske Råd har den 27. januar 2006 sendt nedenstående brev til miljøminister Connie Hedegaard vedr. fund af pesticidrester i dansk frugt og grøntsager.

Med venlig hilsen

Hans Nielsen

27. januar 2006.

Miljøminister
Connie Hedegaard
Højbro Plads 4
1200 København K

Kære Connie Hedegaard,

Det Økologiske Råd må desværre konstatere, at der har været et stigende antal fund af pesticidrester i dansk frugt og grøntsager siden 2000. Denne udvikling er meget uheldig og også unødvendig efter Det Økologiske Råds vurdering, idet større viden om skadegørerne, bedre forebyggelsesmetoder, bedre varsling af skadegørere, nye pesticider, nedsatte doseringer og bedre sprøjteudstyr alt i alt burde føre til færre fund af pesticidrester.

Det Økologiske Råd ser dog med tilfredshed, at indholdet af pesticidrester i dansk frugt og grøntsager forsat ligger væsentlig lavere end i importeret frugt og grøntsager, men forskellen mindskes desværre i disse år.

Pesticidfund i dansk frugt og grøntsager

	2000	2001	2002	2003	2004
Frugt	16%	29%	41%	45%	49%
Grøntsager	4%	7%	8%	7%	12%

Pesticidfund i udenlandsk frugt og grøntsager, der også dyrkes i Danmark

	2000	2001	2002	2003	2004
Frugt	59%	71%	72%	79%	75%
Grøntsager	22%	38%	41%	42%	36%

Det Økologiske Råd finder på den baggrund, at der bør ske en styrkelse af indsatsen for at minimere pesticidindholdet i dansk frugt og grøntsager.

Vi har i den forbindelse med tilfredshed set, at pesticidplan 2004-2009 indebærer, at der gennemføres en målrettet indsats over for avlerne af de afgrøder, hvor der hyppigst findes pesticidrester dvs. jordbær, æbler, pærer, gulerødder og salat.

En forudsætning for at kunne vurdere denne indsats er imidlertid, at det bliver synligt for producenterne og for forbrugerne, i hvilke afgrøder pesticidresterne findes, og hvor de danske afgrøder har et klart fortrin frem for udenlandske. Det er på den baggrund meget uheldigt, at Fødevarerministeriet netop har besluttet at skære den årlige afrapportering vedr. pesticidrester i fødevarer ned fra ca. 100 sider til 6 sider, så det nu hverken er muligt at se, i hvilke afgrøder, der er fundet pesticidrester, og hvilke pesticidrester, der er fundet. Det er således ikke længere muligt for avlerne at se, hvilke pesticider der bør udfases og om deres indsats for at minimere pesticidforbruget bærer frugt. Det medfører samtidig, at det ikke er muligt at konstatere, om Miljøstyrelsens initiativ vedr. dyrkningsvejledninger har haft nogen effekt.

Resultatet af Fødevarerministeriets beskæring af den årlige afrapportering vedr. pesticidrester vil således medføre en forringelse af såvel myndighedernes som fødevarerproducenternes muligheder for at minimere pesticidindholdet i dansk frugt og grønt. Dette er i modstrid med Pesticidplan 2004-2009, hvoraf det fremgår, at "det er regeringens mål at restkoncentrationsindholdet i dansk producerede fødevarer er mindst muligt."

Rapporten indeholder nu kun oplysning om overskridelser af grænseværdien, og dem har der været 3 af i 2004, nemlig 2 i æbler og 1 i pastinak.

Den indeholder således ingen oplysninger om de 115 fund af pesticidrester under grænseværdien, selv om disse oplysninger er af afgørende betydning for at vurdere, hvor der skal gribes ind for at minimere indholdet af pesticidrester i frugt og grøntsager, om reglerne for anvendelse af pesticider bliver overholdt, og om der i stigende omfang findes flere pesticidrester i samme afgrøder.

Det Økologiske Råd har bedt om aktindsigt i pesticidanalyserne i Fødevarestyrelsen og har herudfra kunnet konstatere nogle udviklinger, der bør gribes ind over for.

1. Udviklingen i anvendelsen af aktivstoffet tolylfluamid.

Tolylfluamid er et svampemiddel, der er sundhedsskadeligt og stærkt giftigt for fisk. Det har en forebyggende effekt og nedbrydes langsomt. Behandlingsfristen er kun 14 dage for æbler, pærer, hindbær, solbær og ribs og 7 dage for jordbær.

Forbruget af tolylfluamid i Danmark er på få år 5-doblet fra ca. 1.600 kg i 2000 til 8.080 kg i 2004 og er nu den næst hyppigst fundne pesticidrest. I 2002 var der 7 fund, i 2003 11 fund og i 2004 20 fund.

Det Økologiske Råd mener ikke, at der er nogen dyrkningsmæssig begrundelse for at sprøjte æbler og pærer med tolylfluamid 14 dage før høst, og finder at sprøjtningen har karakter af konservering i strid med den danske holdning til pesticidanvendelse.

2. Udviklingen i anvendelsen af pyrimethanil

Pyrimethanil er et svampemiddel, der er ekstremt miljøskadeligt for vandmiljøet, idet der er en sprøjteafstand til vandløb og søer på 30 m for æbler og pærer og 10 meter for jordbær. Det har været anvendt i Danmark siden 1999. Det har både en forebyggende og helbredende effekt. Behandlingsfristen er 28 dage for æbler og pærer og 10 dage for jordbær.

Pyrimethanil er nu den hyppigst fundne pesticidrest i Danmark, idet der var 24 fund i 2004. 14 af fundene var i pærer ud af 19 prøver, så det blev fundet i 75% af pærerne mod i 20% i 2003. Det Økologiske Råd mener, at det er et tilbageskridt, når fundene af pesticidrester i pærer stiger voldsomt, og at der bør findes alternativer, der kan reducere fundene af pesticidrester i pærer.

3. Udviklingen i pesticidforbruget i agurker

Pesticidforbruget i agurker var kraftigt faldende i 1990'erne som følge af overgang til biologisk bekæmpelse. I 2003 blev der således slet ikke fundet pesticidrester i danske agurker. I 2004 var der 10 pesticidfund i agurker, nemlig 8 fund af azoxystrobin og 2 fund af pyrimethanil. Ingen af disse pesticider er imidlertid godkendt til anvendelse i agurker i Danmark ifølge Miljøstyrelsens hjemmeside, og der er således tale om, at reglerne for anvendelse af pesticider ikke er overholdt.

4. Udviklingen i fund af flere pesticider i samme prøve af frugt og grøntsager

Der har i de senere år været en stigning i antallet af fund med flere pesticidrester i samme prøve af frugt og grøntsager. Det Økologiske Råd har ikke beregnet tallet for 2004, men finder, at det er vigtigt, at bl.a. forbrugerne, myndighederne og fødevarereproducenterne kan følge resultaterne af indsatsen for at minimere indholdet af pesticidrester i dansk frugt og grøntsager.

Det Økologiske Råd skal på denne baggrund kraftigt opfordre til, at Fødevarestyrelsen fortsat udarbejder en årlig redegørelse for pesticidrester i fødevarer, der indeholder oplysninger om alle fund af pesticidrester fordelt på afgrøde og aktivstof, samt oplysninger om fund af flere forskellige pesticider i samme prøve af frugt og grøntsager.

Det Økologiske Råd er opmærksom på, at den danske produktion af frugt og grøntsager i disse år er under stærkt pres fra billig udenlandsk frugt og grøntsager, men mener ikke, at dette hverken kan begrunde en forringelse af indsatsen for at minimere indholdet af pesticidrester i frugt og grøntsager eller en forringelse af forbrugernes, myndighedernes og fødevarereproducenternes adgang til oplysninger om indholdet af pesticidrester i vore fødevarer. Netop det lave indhold af pesticidrester er et særligt kendetegn for dansk frugt og grøntsager, og det bør fastholdes som en væsentlig konkurrenceparameter.

Det Økologiske Råd opfordrer dig på den baggrund til at iværksætte en undersøgelse af de ovennævnte udviklinger i indholdet af pesticidrester i frugt og grøntsager og at medvirke til, at Fødevarestyrelsen fortsat offentliggør en årlig redegørelse for alle fund af pesticidrester i frugt og grøntsager, da disse oplysninger er af væsentlig betydning både for den offentlige debat om pesticidanvendelsen, for myndighedernes godkendelse af pesticider, for fødevarereproducenternes valg af pesticider og for mulighederne for at minimere indholdet af pesticidrester i dansk produceret frugt og grønt.

Med venlig hilsen

Hans Nielsen

Der vedlægges kopi af brev til Minister for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Hans Christian Schmidt.

Rapporterne vedr. pesticidrester i 2003 og tidligere findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside under publikationer, mens rapporten vedr. pesticidrester i 2004 findes på <http://www.foedevarestyrelsen.dk/Nyheder/Pressemeddelelser/pesticiderimad.htm>

Kopi er sendt til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.